

CRETAN TIMES

CRETAN.COM.AU

PERIODICAL OF THE CRETAN FEDERATION OF AUSTRALIA & NEW ZEALAND

ISSUE 18 - MARCH 2026

**44TH CFANZ CONVENTION
SYDNEY 2026**

NATIONAL COUNCIL

Manuel Mountakis (NSW)
President

Kyrie Herekakis (VIC)
A' Vice President

Herc Kasselakis (QLD)
B' Vice President

Sophia Komark (NSW)
Secretary

Emmanuel Vitetzakis (NSW)
Treasurer

Terry Saviolakis (NSW)
Public Relations Officer

Mary Rissakis (VIC)
Council Member

George Katheklakis (ACT)
Council Member

Vicki Kalogeropoulos (TAS)
Council Member

Pantelis Fridakis (SA)
Council Member

Manolis Yerogiannakis (WA)
Council Member

Giorgos Mamounis (NT)
Council Member

Bill Giannakakis (NZ)
Council Member

STATE PRESIDENTS

John Fiotakis (TAS)

Anthony Katsanevas (QLD)

John Nikolakakis (VIC)

Niko Constantinou (WA)

OFFICE

Cretan House
Level 1, 57 Sydenham Road,
Marrickville, New South Wales 2204

POSTAL ADDRESS

Level 1, 57 Sydenham Road,
Marrickville, New South Wales 2204

TELEPHONE

Mobile: 0418 125 081

Mobile: 0407 316 605

Mobile: 0422 242 940

EMAILS

president@cretan.com.au

admin@cretan.com.au

youth@cretan.com.au

WEB

www.cretan.com.au

FACEBOOK

Cretan Federation of Australia & N. Z.

INSTAGRAM

cretanyouthauandnz

cretanfedausnz

EDITORIAL TEAM

Sophia Komark, Niki Mountakis,
Antonia Komark

PRESIDENTS MESSAGES

Dear Fellow Cretans, Friends and Supporters of Crete,

I sincerely wish you all, a very Happy, healthy and prosperous New Year!

What a great way to start 2026! Our Annual Convention in Sydney in early January was a tremendous success. Hundreds gathered to participate in various events and celebrate our rich and unique culture. Once again, our youth led the way with their passion and "orexi" for everything Cretan.

Congratulations to our Hosts, the Cretan Association of Sydney, for organising and managing the various events and accommodations. Their year-long planning and preparation paid off. A big thank you also, to all those who travelled from interstate and overseas to attend.

2026 will be another busy year for our Federation and its Member Organisations.

We have already started planning and preparing for the landmark 85th Anniversary of the Battle of Crete in May. Once again, Cretans and the Greater-Hellenic Community will be commemorating this historic event in every capital city. We will once again, be hosting a High-Ranking Military Delegation from Greece, that will for the first time, visit 6 cities across Australia and New Zealand in one visit.

The Federation will once again, send a group of youth to Athens and Crete on our Cretan Youth Tour, that will take place during the July school holidays.

These young people will get to see and experience things not normally seen on an ordinary family holiday. Get your Expression of Interest Forms in quickly - time is running out!

Also, our Federation will be taking part in the World Council's Cretan Convention in Hania from the 23rd to the 26th of July. I invite all those that can be in Crete before, during and after these dates to come to Hania and connect with our brothers and sisters from the USA, Canada, Greece, Europe and South Africa. We have arranged many gatherings and events to participate in. Our Cretan Youth Tour will end at this Convention, giving our youth the chance to meet kids from around the world also. This information will start to be distributed very shortly.

We have 3 very important milestones to commemorate as well this year. Firstly, it is the 90th Anniversary of the death of the great Cretan Statesman, Eleftherios Venizelos. Together with the Australian Branch of the Venizelos Foundation, we will celebrate this great man's life and achievements.

Secondly, this year marks the 160th Anniversary of the Holocaust of the Arkadi Monastery in Crete. Our Member Organisations as always, will mark this important event in Cretan History with the honour and respect the Arkadi heroes and victims deserve.

Then, at some stage during the year, the proud Cretan Brotherhood of Melbourne and Victoria will be celebrating their 70th Anniversary since their founding. What an incredible achievement.

As anyone can see from the above, in front of us is a very busy year. Our National Executive and Board continue to work hard behind the scenes, together with our Member Organisations to make all these things and much, much more happen.

Please continue supporting your local Association and promote Crete wherever and whenever you can!

ΚΑΛΗ ΧΡΟΝΙΑ ΣΕ ΟΛΟΥΣ!

Emmanuel Mountakis
National President

2026 has begun with strength, unity and renewed momentum for our Cretan youth across Australia and New Zealand.

As Youth President, I am proud to reflect on the outstanding success of our recent Sydney Convention, which welcomed over 550 attendees. The weekend was a powerful celebration of our heritage, highlighted by an impressive youth presence across all dance groups. Their passion and pride demonstrated that our traditions continue to thrive in the next generation. A successful AGM further reinforced our shared direction and commitment to growth.

Expressions of Interest are now open for the 2026 CFANZ Youth Trip. From 7 July to 26 July 2026, participants will travel to Athens and Crete for an unforgettable opportunity to deepen their connection to our history, culture and homeland. Spaces are limited, and we encourage all eligible youth to apply.

Australia will also be proudly taking part in the World Cretan Convention, joining Cretans from around the globe in celebration of our shared identity.

The year ahead promises continued growth and unity for our community.

Ari Paraskakis
National Youth President

PERTH WELCOMES HIS EMINENCE ARCHBISHOP MAKARIOS FOR HISTORIC CHRISTMAS

On Christmas morning, members of the Cretan Brotherhood of Western Australia Inc. Dance Group attended the Divine Liturgy at Agios Nectarios Church in Dinella, joining the community in celebrating the birth of Christ.

This year celebrations were especially significant for Perth, which was blessed to have His Eminence Archbishop Makarios of Australia present for Christmas. His visit marked a truly historic and special moment for the local Greek Orthodox community – the first time an Archbishop had celebrated Christmas in Perth in over 40 years.

Following the church service, celebrations continued at the Archdiocese Christmas Morning Brunch, where the Cretan Brotherhood of Western Australia Inc. Dance Group had the honour of performing for His Eminence who is a proud Cretan. His Eminence showed his gratitude toward the members of the Dance Group and was moved by their performance, which reminded him of his homeland – Crete.

Sharing traditional dance on such a special day was a proud and memorable moment. The performance added energy and joy, highlighting the strong connection between faith and culture within the community.

It was a Christmas morning filled with warmth, celebration and tradition — one that will be remembered fondly.

Written by: Kristina Constantinou

Photos: Robi Gerovasilis

CRETANS UNITE IN SYDNEY FOR A LANDMARK 44TH NATIONAL CONVENTION

The 44th Annual Convention of the Cretan Federation of Australia and New Zealand, proudly hosted by the Cretan Association of Sydney and New South Wales, brought together Cretans from across Australia and New Zealand for four remarkable days of culture, unity, and community connection.

Held from 2 January, the Convention welcomed more than 250 delegates and guests, with Sydney serving as a vibrant meeting point for Cretans of all ages.

The Convention commenced with a spectacular Sydney Harbour cruise, attended by over 300 guests. With sweeping views of the Harbour Bridge and Opera House, the evening set an unforgettable tone for the days ahead. The Federation was honoured to welcome the Consul-General of Greece in Sydney, Mr George Skemperis, as a special guest. Live music by guest musicians from Crete filled the night with dancing, laughter, and joyful reconnection among friends and families.

On Saturday, the Cretan Federation of Australia and New Zealand held its Annual General Meeting at the Branksome Hotel in Mascot. Representatives of the Federation's member associations gathered for productive discussions focused on strengthening the Federation's future direction and nurturing collaboration. The meeting opened with a blessing by His Eminence Archbishop Makarios of Australia, alongside Father George Adamakis.

That evening, the Convention Dinner Dance - the highlight of the Convention - brought together 533 Cretans and friends in a powerful celebration of culture and tradition. Renowned musicians Mihalis Charkioulakis, Giorgos Koudoumougiannakis, and Vaggelis Bagourakis, who travelled from Crete, kept the dance floor alive throughout the night. Adding to the pride and emotion of the evening, ten dance groups from Cretan associations across Australia and New Zealand performed with passion, showcasing the richness of Cretan heritage and the strength of intergenerational connection. The night began with a parade of 160 dancers and as they entered the hall it was one of the most powerful moments of the evening, filling the space with pride, energy, and Cretan spirit. Representing the Archbishop of Australia, His Grace Bishop Athinagoras of Canberra, conveyed the warm greetings of His Eminence Archbishop Makarios, and recited three heartfelt mantinades on his behalf, creating a deeply moving and distinctly Cretan moment for those in attendance.

On Sunday, church service was held at the Cathedral of the Annunciation of Our Lady, where His Eminence Archbishop Makarios reflected on the deep spiritual and cultural bonds within the community and offered blessings for a prosperous and blessed 2026. Following the service, a morning tea was generously hosted by His Eminence. Youth from across Australia and New Zealand performed a Syrto, followed by a Pentozali at His Eminence's request. Each dancer received a commemorative gift, and His Eminence was presented with a commemorative plaque by Mr Emmanuel Mountakis, President of the Cretan Federation.

The Convention also placed a strong emphasis on youth engagement and leadership. The Youth Annual General Meeting brought together passionate young representatives to collaborate, exchange ideas and help shape a strong future for the Cretan community.

Youth Night delivered a vibrant and energetic celebration, featuring a DJ and youth-led entertainment that brought young Cretans together in a lively atmosphere of music, friendship and shared cultural pride.

The Youth Sports Day followed on Monday, with a fun-filled day of friendly soccer competition and teamwork, with congratulations extended to all participants and the Cretan Association of Tasmania taking first place - winning the CFANZ Shield for 2026.

The Convention concluded with a Farewell Night at the Mytilenian House, highlighting the exceptional talent of youth musicians from across Australia. The evening served as a powerful reminder that Cretan culture is alive, evolving, and proudly carried forward by the next generation.

The 44th Annual Convention powerfully reaffirmed the strength, unity and mission of the Cretan Federation of Australia and New Zealand. The Federation now looks ahead with excitement to the 45th Convention in 2027, to be held in the nation's capital, Canberra.

All photographs courtesy of Location Shots Media.

CONVENTION 2026

CONVENTION 2026

GLENTI

This past November, the Cretan Brotherhood of Melbourne & Victoria proudly hosted a vibrant Cretan Glendi, bringing together members and friends for a day full of fun, food and festivities as we celebrated the end of 2025.

The Glendi was a true reflection of our rich heritage and strong community spirit. Members enjoyed live music entertainment with a band and DJ, with dancing performances showcasing our wonderful dance groups. Children were entertained with face painting and a jumping castle.

Authentic Cretan cuisine was served, offering everyone a delicious taste of home. It was a wonderful way to close the year, celebrating community and culture across generations.

VASILOPITA LUNCHEON 2026

The 2026 Vasilopita Luncheon held in February, brought our community together in the spirit of tradition as we welcomed the New Year.

Members gathered to celebrate the cutting of the Vasilopita, a cherished custom symbolising blessings and prosperity for the year ahead. The Vasilopita was blessed by a priest before being cut and shared among attendees, continuing a tradition that connects us deeply to our faith and heritage.

The event featured live entertainment from local musicians and provided a meaningful opportunity for members to unite in celebration and traditional dance.

NIKOS & ADONIS XYLOURIS LIVE AT THE CRETAN BROTHERHOOD

This February, the Cretan Brotherhood of Melbourne & Victoria had the honour of hosting an unforgettable evening with renowned Cretan musicians Nikos Xylouris and Adonis Xylouris.

The Brotherhood came alive with the powerful sounds of Crete, as over 250 guests filled the dance floor for a night of dancing and kefi.

It was truly an incredible night, bringing together generations of our community through song, dance and shared cultural passion. Events like these continue to strengthen our connection to Crete and to one another here in Australia

CRETAN SPIRIT IN MOTION: 2026 DANCE SEASON BEGINS WITH VASILOPITA BLESSING

On Monday 9 February, the Cretan Association of Northern Territory proudly commenced its 2026 dance season with a beautiful and well-attended Vasilopita cutting for our dancing groups.

The evening was filled with excitement, laughter, and the warm spirit of Cretan tradition, as approximately 30 senior dancers and 40 children gathered to mark the beginning of a new year of dance, culture, and community. The cutting of the Vasilopita was a special moment for all, bringing blessings for a year ahead filled with health, progress, and continued dedication to our Cretan heritage.

It was particularly encouraging to see such strong participation across both our senior and junior groups. The large number of children starting lessons this year is a testament to the ongoing commitment of our families to preserve and pass on our traditions to the next generation.

As lessons begin for 2026, we look forward to a year of growth, friendship, and many proud performances. With enthusiasm high from the very first night, this year promises to be another vibrant chapter for our dancing groups and our Association.

Καλή χορευτική χρονιά σε όλους!

DANCE OPEN DAY – CRETAN BROTHERHOOD OF WESTERN AUSTRALIA INC.

The vibrant sound of Cretan music filled Alexander The Great Hall on 29 January 2026 as the Cretan Brotherhood of Western Australia Inc. launched into the new year with its much-anticipated Dance Open Day.

Marking the first session back after the Christmas and New Year break, the evening set the tone for an exciting year ahead — and it certainly started with a bang. New faces and familiar ones gathered side by side, forming circles of movement and rhythm that reflected generations of tradition. The energy in the room was unmistakable: laughter between steps along with encouraging smiles.

More than just a dance class, the Open Day was a celebration of heritage and community. Members and visitors not only danced but also shared in the cherished tradition of cutting the Vasilopita. In a moment of anticipation and joy, Thanasi Katsavounidis was announced as the lucky recipient of the hidden coin.

For the Cretan Brotherhood of Western Australia, the mission extends beyond mastering steps and formations. It is about preserving Cretan culture through dance while fostering friendships and creating a welcoming space for all. As the saying goes, it's all about the company you keep — and on this night, the company was exceptional.

If you missed the Open Day, there is still time to be part of the experience. The Cretan Brotherhood of Western Australia Inc. welcomes dancers of all levels to join their weekly sessions every Thursday from 6:30pm to 7:30pm at Alexander The Great Hall in Dianella, Perth Western Australia.

Written by: *Kristina Constantinou*

Photos: *Robi Gerovasilis*

CRETAN ASSOCIATION OF QLD WELCOMES 2026 WITH CELEBRATION AND COMMUNITY

After closing off another fun-filled year with our annual Christmas Party, where our members and their families enjoyed an afternoon of festivities, along with a special visit from Santa, the Cretan Association of Qld was excited to welcome 2026 and looks forward to another year ahead.

The year began in Sydney as Committee members of the Cretan Association of Qld attended the annual CFANZ Convention and enjoyed many events including the harbour cruise and Dinner Dance. A highlight of the weekend was the outstanding performance by our talented dancers, who proudly represented Queensland. We would like to take this opportunity to congratulate the Cretan Association of Sydney on hosting such a successful convention.

The Cretan Association of Qld then kicked off our 2026 Cretan dance lessons with the ceremonial cutting of the vasilopita for both the senior and junior dance groups. This year, we were honoured to have His Grace Bishop Bartholomew of Brisbane conduct the ceremony for the seniors, and Reverend Father Nicholas Brown for the juniors. Our junior dancers were also very excited to receive their dance polo shirts, which they proudly wore for the occasion.

The start of 2026 also saw the first of many youth bonding activities as our senior dancers experienced a wonderful evening at the bowling arcade, where they proudly won their very own Queensland-Cretan mascot none other than Mr Καπουζάκης, who will no doubt be making many lively appearances at future practices and events.

The Cretan Association of Queensland Committee and dancing groups wish all our members, friends and supporters a happy, healthy and prosperous 2026.

CRETAN ASSOCIATION CUTTING OF THE VASILOPITA

On Friday 7 February, the Cretan Association of Sydney and New South Wales held its annual Agiasmo Blessing and Cutting of the Vasilopita at the Ashbury Senior Citizens Centre, with approximately 100 members and youth in attendance. The evening marked the commencement of weekly gatherings and dance lessons for the year.

President Terry Saviolakis warmly welcomed members and youth and spoke about the Association's plans for 2026, a milestone year commemorating the 85th Anniversary of the Battle of Crete and the 160th Anniversary of the Holocaust of Arkadi. He also announced the introduction of adult dance lessons, commencing in March under the guidance of dance instructor Fotini Parliaros.

Very Reverend Archimandrite Fr Eirinaios Trialonakis was then warmly welcomed. Fr Eirinaios arrived from Crete last year and is the new parish priest of St Nicholas, Marrickville, which is the local parish of the Cretan Association. It was announced that the Committee had unanimously resolved to welcome Fr Eirinaios as a member of the Association. Fr Eirinaios expressed his sincere thanks for the warm welcome, acknowledged the important work of the Cretan Association, and conveyed his support and friendship to all members.

He also welcomed visiting chef Tasos Bagourakis from Crete, who would be hosting the "Taste of Crete" Cuisine Night the following evening. Both guests conveyed their appreciation for the warm hospitality extended to them.

Following the blessing, members and friends gathered to share a meal together, enjoying fellowship and celebrating the beginning of another year of cultural, social, and community activities.

HELLENIC DANCERS – CUTTING OF THE VASILOPITA AND AGIASMO SERVICE

A huge thank you to Father Dimitri Katsis for conducting a Holy water service and cutting of Vasilopita to bless the beginning of the new season with the Hobart Hellenic Dancers. It was wonderful to see such a huge attendance including parents, family and friends.

100 ΧΡΟΝΙΑ ΑΠΟ ΤΗ ΓΕΝΝΗΣΗ ΤΟΥ ΜΕΓΑΛΟΥ ΚΡΗΤΙΚΟΥ ΛΥΡΑΡΗ ΚΩΣΤΑ ΜΟΥΝΤΑΚΗ

Η Παγκρήτια Ένωση Μελβούρνης τιμά τη μνήμη του εμβληματικού Κρητικού λυράρη Κώστα Μουντάκη, με ένα ξεχωριστό μουσικό αφιέρωμα, με αφορμή τη συμπλήρωση 100 χρόνων από τη γέννησή του στις 10 Φεβρουαρίου του 1926.

Ο Κώστας Μουντάκης υπήρξε μία από τις σημαντικότερες μορφές της κρητικής παραδοσιακής μουσικής. Με τη λύρα του, το ήθος του και τη βαθιά του γνώση της μουσικής παράδοσης της Κρήτης, άφησε ανεξίτηλο αποτύπωμα στην πολιτιστική ιστορία του τόπου μας και συνέβαλε καθοριστικά στη διάδοση και διατήρηση της κρητικής μουσικής εντός και εκτός Ελλάδας.

Ιδιαίτερη αναφορά αξίζει στη στενή του σχέση με την ομογένεια της Αυστραλίας, την οποία επισκέφθηκε τρεις φορές: το 1971, το 1972 και το 1989, αφού ιστορικά είναι ο πρώτος κρητικός καλλιτέχνης που πάτησε το πόδι του στην Αυστραλία. Κατά τις ιστορικές αυτές περιόδους, ο Κώστας Μουντάκης έφερε τον ήχο της κρητικής λύρας κοντά στους απόδημους Κρητικούς, ενισχύοντας τους δεσμούς τους με την πατρίδα και χαρίζοντας αξέχαστες στιγμές συγκίνησης και περηφάνιας.

Το μουσικό-χορευτικό αφιέρωμα της Παγκρήτιας Ένωσης Μελβούρνης από τα νέα παιδιά της Τρίτης και Τέταρτης Γενιάς, αποτελεί έναν ελάχιστο φόρο τιμής στη μνήμη και την προσφορά του μεγάλου δασκάλου της κρητικής μουσικής. Μέσα από τη λύρα και τα τραγούδια που σημάδεψαν το έργο του, αναβιώνεται η παρακαταθήκη του και μεταφέρεται στις νεότερες γενιές, ως ζωντανή πολιτιστική κληρονομιά.

Η Παγκρήτια Ένωση Μελβούρνης ευχαριστεί θερμά τους Μουσικούς που πλαισίωσαν το Μουσικό αυτό Μνημόσυνο στο Κρητικό Χωριό της Μελβούρνης και συγκεκριμένα τον Τάσσο Μπαγουράκη στην Λύρα και το Τραγούδι, τον Patrick Montgomery στο Λαγούτο, τον Γιώργο Ρεράκη-Ιμπραχίμι στο Λαγούτο και τον Αντώνη Ηλίου στην κιθάρα, όπου μαζί με τα νέα παιδιά των Χορευτικών Συγκροτημάτων τραγούδησαν και χόρεψαν σε σκοπούς του «Μουντόκωστα»

Ο Πρόεδρος κ. Ιωάννης Νικολακάκης και το Διοικητικό Συμβούλιο της Παγκρήτιας Ένωσης Μελβούρνης καλεί όλη την κρητική παροικία Όπου Γης και το ευρύτερο κοινό να τιμήσουν τη μνήμη του Κώστα Μουντάκη με εκδηλώσεις και δράσεις, αφιερωμένες σε έναν άνθρωπο που υπηρέτησε με πάθος και αυθεντικότητα την κρητική ψυχή.

“THE LIFE AND THE WORK OF ELEFTHERIOS VENIZELOS”

As part of the commemorative events marking the 90th anniversary of the passing of Eleftherios Venizelos, the Oceania Branch of the National Research and Studies Foundation “Eleftherios K. Venizelos” is hosting a series of cultural events aimed at preserving and promoting the historical memory of the statesman and undertaking projects and initiatives that highlight his historical work, his contributions, and achievements.

One of the planned initiatives of the Branch is the National Student Competition 'Nikolaos Papadakis-Papadis', titled “The Life and Work of Eleftherios Venizelos”. This competition is based on his life, as well as his political and national contributions, and involves the participation of students studying the Greek language, history, and culture in both primary and secondary levels.

The competition is named in Honour of the late Nikolaos Papadakis-Papadis, who recently passed away. Mr. Papadakis served the Central Foundation in Chania for 25 years in the role of General Director. The Oceania Branch Committee decided to Honour his memory by naming the National Student Competition after him, as he was a strong supporter of this initiative of the Branch.

The National Student Competition is been hosted with the blessing of His Eminence Archbishop Makarios of Australia and the support of the Holy Archdiocese of Australia.

The competition period began on August 23, 2025, and will conclude on March 18, 2026, giving all students across the Nation, ample opportunity to participate and submit their work. Both dates are symbolically linked to the birth and passing of Eleftherios Venizelos, reinforcing historical remembrance. To support the study of the topic, schools may borrow one of three Museum-in-a-suitcase Kit from the Branch, which has been developed by the National Research and Studies Foundation “Eleftherios K. Venizelos,” based in Chania, solely for this purpose.

National Research Foundation
“Eleftherios K. Venizelos”
(Chania, Greece)
Oceania Branch

Additionally, a special Resources document has been prepared on the statesman, including copies of articles and references, which has been attached and provided to each School participating in the competition to assist students as a research resource.

Students will have complete freedom to choose how they wish to approach the topic of Eleftherios Venizelos. — whether through a poem, a short story, a painting, a sculpture, a theatrical sketch, a research paper, an interview to him, a ceramic piece, a digital presentation, a rare document, a letter to him, a series of questions, an archival piece of material relating to Australia & New Zealand, a discussion piece between a child born in Asia Minor and him, and many more. The conversation and/or the interview may also be dramatised and recorded on video.

We recommend the use of props for a more engaging and convincing presentation. The letter and the poem should be handwritten and then read aloud and recorded on video. All texts may be accompanied by a relevant drawing or illustration.

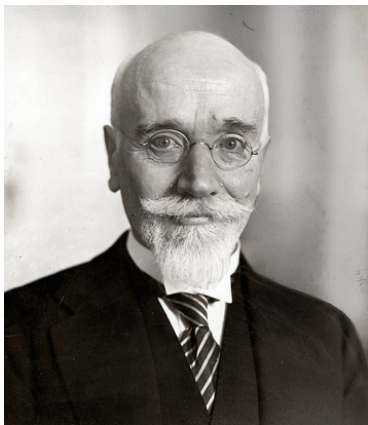
We also encourage students to compose a short musical piece or song. Written commentary must also be included, explaining how the work reflects the personality, emotions, and/or the achievements of Eleftherios Venizelos.

Another idea is the creation of a documentary about the personality, life, and work of Eleftherios Venizelos, either using archival footage, photos, or images.

All Entries can either be in the English or Greek Language, although we strongly encourage the students to prepare them, using the Greek Language.

Finally, other ideas include may include a construction item inspired by the personal belongings of Eleftherios Venizelos, or a painting on glass, or a painting on canvas which relates to the life and work of Eleftherios Venizelos.

All artwork pieces should be accompanied by a written commentary explaining how it reflects the personality, emotions, and/or achievements of Eleftherios Venizelos.

COMPETITION ENTRIES

All competition entries must be labelled with the Students Name, School Name, Year Level, and Teachers name in both Greek and English.

The projects must be original creations by the students, and any sources used must be listed.

The projects should be submitted:

- (a) Either electronically to the email address of the Oceania Branch of the National Research Foundation "Eleftherios Venizelos" at australianbranch@venizelos-foundation.gr by **March 18, 2026**
- (b) Or by post to P.O. Box 450, Preston, VICTORIA 3072
- (c) Or in person to the Branch Offices at 7 Hartington Street, Northcote, VIC 3070

AWARD CEREMONIES

The judging panel will consist of experts in the fields of art and culture.

All participants will receive a printed Certificate of Participation Acknowledgement from the Branch. The awards will be presented at a special ceremony on **Friday, May 29 2026**, at St. John's Greek Orthodox College, in Victoria and the winners will be announced in the media.

All Non-Victorian Winning Entries will be linked via Video Conferencing, as well as a special Presentation will take place at the School Assembly, nominated by the School. All entries from the Competition will be exhibited in a special Exhibition held both in Australia and Chania for an extended period.

COMPETITION PRIZES

PRIMARY SCHOOL LEVEL

- 1st Prize** \$500
Winners Certificate
A book in English or Greek on the Life of Eleftherios Venizelos
A Commemorative Venizelos Medal
A Small Venizelos Statue / Bust
- 2nd Prize** \$300
Winners Certificate
A book in English or Greek on the Life of Eleftherios Venizelos
A Commemorative Venizelos Medal
A Small Venizelos Statue / Bust
- 3rd Prize** \$200
Winners Certificate
A book in English or Greek on the Life of Eleftherios Venizelos
A Commemorative Venizelos Medal
A Small Venizelos Statue / Bust
- Encouragement** Encouragement Certificate
A book in English or Greek on the Life of Eleftherios Venizelos

SECONDARY SCHOOL LEVEL

The first ten Secondary School Level Winners will be invited to a hospitality program in Crete in the summer of 2026. (Terms and conditions apply).

- 1st Prize** \$1000
Winners Certificate
A book in English or Greek on the Life of Eleftherios Venizelos
A Commemorative Venizelos Lapel Pin
A Small Venizelos Statue / Bust
- 2nd Prize** \$700
Winners Certificate
A book in English or Greek on the Life of Eleftherios Venizelos
A Commemorative Venizelos Lapel Pin
A Small Venizelos Statue / Bust
- 3rd Prize** \$300
Winners Certificate
A book in English or Greek on the Life of Eleftherios Venizelos
A Commemorative Venizelos Lapel Pin
A Small Venizelos Statue / Bust
- Encouragement** Encouragement Certificate
A book in English or Greek on the Life of Eleftherios Venizelos
A Commemorative Venizelos Lapel Pin
A Small Venizelos Statue / Bust

Let Crete Change Your Life, NOT TAKE IT

#a_life_campaign

© 2026 Cretan Federation of Australia and New Zealand. All rights reserved.

**DRIVE SAFE
IN CRETE**

FOLLOW US

This advertisement is part of the "A Life Campaign," a road safety initiative by the World Council of Cretans in partnership with the Cretan Federation of Australia and New Zealand. The information provided in this advertisement is for awareness purposes only. Drivers are responsible for adhering to local road laws and safety regulations.

ESTIA GREEK FESTIVAL

The 2026 Estia Greek Festival marked a major milestone in Hobart, celebrating 30 years of community effort.

The festival took place over two days, Saturday 31 January and Sunday 1 February, that brought together the Tasmanian Greek Community and visitors from across the state.

Saturday night was a twilight event, with all stalls operating, from Loukoumades and various Greek sweets, Gyros, Souvlakia kalamakia, Fish and Chips, barebeque Octopus and traditional meals prepared in the Hellenic Hall kitchen.

On Sunday the festival poured out onto Federal Street with performances by the Hellenic Dancers of Tasmania, which included the junior, intermediate and senior groups.

The Cretan Association of Tasmania were operating the Souvlaki stall again this year, selling record numbers of souvlakia. A big thank you to all our volunteers for all their hard work.

ΘΕΜΑΤΙΚΗ ΣΥΛΛΟΓΗ “Η ΚΡΗΤΗ ΣΤΗΝ ΙΣΤΟΡΙΚΗ ΧΑΡΤΟΓΡΑΦΙΑ”

ΝΕΑ ΕΚΘΕΜΑΤΑ ΣΤΟ ΝΑΥΤΙΚΟ ΜΟΥΣΕΙΟ ΚΡΗΤΗΣ

Γράφει: Δημήτριος Α. Τσατσαρώνης, Πτυχ. Ιστορικός, Επιστ. Προσωπικό Ν.Μ. Κρήτης

Επιμέλεια: Εμμανουήλ Ι. Πετράκης, Αρχιπλοίαρχος (Μ) ΠΝ ε.α., Πρόεδρος Ν.Μ. Κρήτης

Το Ναυτικό Μουσείο Κρήτης ιδρύθηκε το 1973 με κύριους στόχους τη διατήρηση και την προβολή της Ναυτικής και Πολιτισμικής μας Παράδοσης αλλά και της Ιστορίας του τόπου μας και στο πλαίσιο αυτό τα τελευταία χρόνια προσπαθούμε με κάθε δυνατό τρόπο να προασπίζουμε τους στόχους αυτούς με τον συνεχή εμπλουτισμό των θεματικών μας συλλογών. Το τελευταίο χρονικό διάστημα εμπλουτίστηκε η συλλογή του Μουσείου μας με θέμα “Η Κρήτη στην Ιστορική Χαρτογραφία” με πρωτότυπους και εξαιρετικά σπάνιους χάρτες της Κρήτης του 17ου και 18ου αιώνα. Τρεις χάρτες μεγάλων διαστάσεων της Νήσου Κρήτης, έναν χάρτη μεγάλων διαστάσεων της Βαλκανικής Χερσονήσου και δεκατέσσερις χάρτες μικρότερων διαστάσεων, που χαρτογραφούνται επιμέρους περιοχές του νησιού.

Στο κέντρο της συλλογής δεσπόζουν μια χρωματισμένη χαλκογραφία του Ολλανδού χαρτογράφου Frederik De Wit (1634-1706), Η Νήσος Κρήτη και οι οχυρώσεις της “Insula Candia ejusque fortification” από το βιβλίο De Wit, Frederik, Atlas sive descriptio terrarum orbis, Άμστερνταμ, π. 1680 και μια χαλκογραφία του Γερμανού χαρτογράφου Matthäus Seutter (1678-1757), Το νησί της Κρήτης χωρισμένο σε τέσσερα μέρη και άποψη του Ηρακλείου “Candia” από το βιβλίο Seutter, Matthäus, Atlas novus, sive Tabula Geographicae Totius Orbis, Άουγκσμπουργκ, μετά το 1744. Οι χάρτες μεγάλων διαστάσεων ολοκληρώνονται με τη χαλκογραφία του Φλαμανδού χαρτογράφου και γεωγράφου Abraham Ortelius (1527-1598), Η Κρήτη, το νησί του μεγάλου Δία, βρίσκεται στο μέσο της θάλασσας “Creta, Iovis magni medio jacet insula ponto” από το βιβλίο Ortelius, Abraham, Theatrum Orbis Terrarum, Αμβέρσα, 1584 και μια ανεξάρτητη χαλκογραφία του Henri Scheurleer, Turkey in Greece “Turquie en Europe”.

Η θεματική συλλογή συμπληρώνεται με δεκατέσσερις χάρτες μικρότερων διαστάσεων με τις χαρτογραφήσεις επιμέρους περιοχών της νήσου. Μια ιδιαίτερη και αρκετά σημαντική χαλκογραφία μικρών διαστάσεων της Νησίδας Γραμβούσας από τον Ολλανδό ιατρό και συγγραφέα ιστορικών και γεωγραφικών βιβλίων Olfert Dapper (1636-1689) στο βιβλίο Dapper Olfert, Naukeurige Beschryving der Eilanden in de Archipel der Middelantsche Zee, Cyprus, Rhodes, Kandien, Samos, Scio, Negroponte, Lemnos, Paros, Delos, Patmos, en andere, in groten getale, Wolfgangh, Άμστερνταμ, 1688, καθώς και μια χαλκογραφία από τον Ιταλό κοσμογράφο και χαρτογράφο Vincenzo Maria Coronelli (1650-1718), Το κάστρο του Σελίνου “Castel Selino” και το Φραγκοκάστελλο “Castel Franco” στο βιβλίο Coronelli, Vincenzo Maria, Isolario, descrittione geografico-historica, sacro-profana, antico-moderna, politica, naturale, e poetica. Mari, golfi, seni, piagge, porti, barche, pesche, promontorj, monti, boschi, fiumi [...], Βενετία 1692.

Τέλος, δώδεκα χάρτες μικρών διαστάσεων από τον Ιταλό ζωγράφο και χαρτογράφο Marco Boschini (1602-1681) με χαρτογραφήσεις περιοχών του Αποκόρωνα, των Σφακίων, του Σελίνου, της πόλης των Χανίων και της Σούδας, καθώς και μια χαρτογράφιση μέρους της ακτογραμμής της Χερσονήσου στο Ηράκλειο.

Ιστορική αναδρομή για την εξέλιξη της χαρτογραφίας

Από την αρχαιότητα, παρατηρούνται αρκετά σημαντικές απόπειρες χαρτογράφησης περιοχών με απώτερο στόχο να παρέχονται στους ανθρώπους πληροφορίες τόσο για την ξηρά όσο και τη θάλασσα. Στο πέρασμα των αιώνων η χαρτογραφία εξελίσσεται με την προσθήκη νέων δεδομένων και οργάνων, αλλά και την εξέλιξη της αντίληψης και της σκέψης του ανθρώπου για τον τόπο, στον οποίο ζει.

Στην Αρχαία Ελλάδα ο Θαλής ο Μιλήσιος (624-547 π.Χ.) πίστευε πως η γη είναι επίπεδη και ότι στηρίζεται πάνω σε νερό άποψη που έβρισκε μεγάλη ανταπόκριση με τη θεώρηση της επιπεδότητας του τότε γνωστού κόσμου, ενώ ο Αναξίμανδρος (611-547 π.Χ.) χάραξε τον κόσμο πάνω σε μια στρογγυλή ορειχάλκινη πλάκα.

Αργότερα, ο Πυθαγόρας (580-496 π.Χ.) και ο Παρμενίδης (π.515-π.470 π.Χ.) ισχυρίστηκαν, πλέον με θετικό πρόσημο τη σφαιρικότητα του κόσμου, ενώ επόμενος και καθοριστικός σταθμός στην εξέλιξη της χαρτογραφίας είναι ο 2ος αιώνας μ.Χ., με τη δράση του Αλεξανδρινού αστρονόμου και γεωγράφου Κλαύδιου Πτολεμαίου (87-150 μ.Χ.). Στο έργο του “Γεωγραφική Υφήγησις” παρέχονται συγκεντρωτικά όλα τα απαραίτητα στοιχεία, οι μετρήσεις και η μέθοδος, που απαιτείται για να δημιουργηθεί ένας χάρτης. Από την περίοδο του Μεσαίωνα και τις αρχές της Αναγέννησης η δημιουργία ενός χάρτη αρχίζει να γίνεται απαραίτητη λόγω των εξερευνήσεων και ανακαλύψεων νέων περιοχών. Στα τέλη του 14ου αιώνα έχουμε, επομένως, τη δημιουργία των πρώτων πορτολάνων, χαρτών που απεικόνιζαν μόνο τις ακτές παρέχοντας σημαντικές πληροφορίες στους θαλασσοπόρους.

Οι απαρχές της χαρτογραφίας και τα ειδικά σύμβολα

Μετά από τις απόπειρες αυτές, επόμενος σταθμός, χρονικά, είναι η Ιταλική Αναγέννηση με δύο πολύ σημαντικές χαρτογραφήσεις των ιταλικών πόλεων Ίμολα και Βερόνα από τον σπουδαίο Φλωρεντινό ζωγράφο και γλύπτη Leonardo da Vinci (1452-1519). Η χαρτογράφιση της Ίμολα, είναι πολύ σημαντική για την εξέλιξη της χαρτογραφίας, καθώς είναι η πρώτη, ουσιαστικά, απόπειρα μιας “δορυφορικής” χαρτογράφησης μιας περιοχής. Ο da Vinci γνωστός για τη λεπτομερέστατη και ακριβή δουλειά του, αλλά και για την ενασχόληση του με πολλά διαφορετικά πεδία, ασχολήθηκε και με τη χαρτογράφιση περιοχών στην υπηρεσία στρατιωτικών αξιωματούχων. Οι ακριβείς μετρήσεις, οι λεπτομερείς αναφορές και το καλλιτεχνικό του ταλέντο συνηγορούν για το καλύτερο δυνατό αποτέλεσμα.

Ιδιαίτερη αναφορά, θα πρέπει να γίνει στα διάφορα σημαντικά στοιχεία, που απεικονίζονται στους χάρτες, και βοηθούσαν στην πλεύση των караβιών,

όπως οι πυξίδες, τα ναυτικά όργανα και οι κλίμακες, που είναι βασικά στους θαλασσοπόρους και στους εξερευνητές της περιόδου για τον προσανατολισμό τους. Έντονο είναι και το ζωγραφικό στοιχείο στους χάρτες κυρίως στον 17ο αιώνα, όπως φαίνεται από τις χαρτογραφήσεις της Κρήτης του Frederik De Wit με τις εναλλαγές χρώματος. Εκτός από τα βοηθητικά σύμβολα, απεικονίζονται θαλάσσια τέρατα, που απειλούν τα πλοία και πολλές φορές παρουσιάζονται σε χάρτες συγκρούσεις ιστιοφόρων πλοίων στην ανοικτή θάλασσα, όπως χαρακτηριστικά απεικονίζεται σε χαρτογραφήσεις του Marco Boschini.

Η Κρήτη στην ιστορική χαρτογραφία

Η Κρήτη, στο σταυροδρόμι της Ανατολικής Μεσογείου, αποτέλεσε για αιώνες σημείο αναφοράς της ευρωπαϊκής χαρτογραφίας, αντικείμενο θαυμασμού, αλλά και στρατηγικής σημασίας. Από την Αναγέννηση έως τον 18ο αιώνα, η απεικόνιση του νησιού στους χάρτες και τις χαρτογραφικές εκδόσεις της εποχής αποτυπώνει όχι μόνο γεωγραφικά δεδομένα, αλλά και τις πολιτικές, εμπορικές και καλλιτεχνικές αντιλήψεις κάθε εποχής.

Η Ελλάδα, γενικότερα, υπήρξε από τους πρώτους τόπους που απέκτησαν ιδιαίτερη θέση στην ευρωπαϊκή χαρτογραφία. Ήδη από τα τέλη του 15ου αιώνα, οι χάρτες της Βαλκανικής και του Αιγαίου δεν είχαν μόνο γεωγραφικό αλλά και πολιτισμικό χαρακτήρα, καθώς αποτύπωναν το ενδιαφέρον της Δύσης για την κλασική αρχαιότητα, την αρχιτεκτονική κληρονομιά και τα ερείπια των αρχαίων πόλεων. Στους χάρτες του Κλαύδιου Πτολεμαίου και των πρώιμων ιταλικών σχολών (όπως της Βενετίας), η Ελλάδα εμφανίζεται ως χώρος γνώσης και πνευματικής συνέχειας, ενώ στους χάρτες της Αναγέννησης επανέρχεται ως γέφυρα ανάμεσα στην Ανατολή και τη Δύση. Η Κρήτη, ως το μεγαλύτερο νησί του ελληνικού χώρου, καταλαμβάνει κεντρική θέση στη χαρτογραφία.

Ο Abraham Ortelius, με το *Theatrum Orbis Terrarum* (Αμβέρσα, 1570), θεωρείται ο πρώτος που προσέδωσε επιστημονικό χαρακτήρα στη χαρτογραφία, συγκεντρώνοντας τις καλύτερες πηγές της εποχής. Στην περίφημη χαρτογραφική του συλλογή περιλαμβάνεται και ο χάρτης *Η Κρήτη, το νησί του μεγάλου Δία, βρίσκεται στο μέσο της*

θάλασσας “Creta, Iovis magni medio jacet insula ponto”, όπου η Κρήτη παρουσιάζεται με λεπτομέρεια, ενταγμένη στο πλαίσιο της κλασικής γεωγραφίας και μυθολογίας. Η μορφή του νησιού, επίμηκες από τη δύση προς την ανατολή, αποδίδεται με ακρίβεια, ενώ η αναφορά στον Δία υποδηλώνει τη σύνδεση του τόπου με τον αρχαίο κόσμο.

Λίγες δεκαετίες αργότερα, ο Marco Boschini, καλλιτέχνης και χαρτογράφος της Βενετίας, φιλοτέχνησε το Carta del Regno di Candia, έναν από τους πιο εμβληματικούς χάρτες της Ενετοκρατίας. Ο Boschini, έχοντας υπηρετήσει ο ίδιος ως τοπογράφος στα Ενετικά εδάφη, συνδύασε τη γεωγραφική ακρίβεια με εικαστική αρτιότητα, διακοσμώντας τον χάρτη με οικόσημα, караβέλες και παραστάσεις πόλεων. Η Κρήτη εμφανίζεται όχι μόνο ως τόπος, αλλά ως «βασιλείο», ένα πολύτιμο στολίδι της Γαληνοτάτης Δημοκρατίας της Βενετίας.

Στα τέλη του 17ου αιώνα, ο Vincenzo Maria Coronelli, μοναχός και γεωγράφος, δημιούργησε τις μνημειώδεις σφαίρες και χάρτες που επαναπροσδιόρισαν την ιταλική χαρτογραφία. Ο χάρτης του για την Κρήτη, λεπτομερής και γεμάτος τοπωνύμια, αντικατοπτρίζει τη μεταβατική εποχή των πολέμων με την Οθωμανική Αυτοκρατορία, όπου η χαρτογραφία γίνεται πλέον εργαλείο γνώσης, εξουσίας και επιστημονικής ακρίβειας.

Κατά τον 18ο αιώνα, η γερμανική και ολλανδική χαρτογραφία εισέρχεται δυναμικά στο προσκήνιο. Ο Matthäus Seutter παρουσιάζει στο έργο του εντυπωσιακούς, πλούσια διακοσμημένους χάρτες της Μεσογείου, όπου η Κρήτη παραμένει επίκεντρο εμπορικών και στρατηγικών δικτύων. Ο Henri Scheurleer, Ολλανδός εκδότης του 18ου αιώνα, ενσωματώνει στις χαρτογραφικές του συλλογές την Κρήτη ως κόμβο επικοινωνίας ανάμεσα στην Ευρώπη, τη Μέση Ανατολή και τη Βόρεια Αφρική. Τέλος, ο Olfert Dapper, με το έργο του Description exacte des Isles de l'Archipel (1688), προσφέρει μια χαρτογραφική αποτύπωση του νησιού, συνδυάζοντας χάρτες, τοπογραφικά σχέδια και αφηγήσεις περιηγητών.

Η Κρήτη, μέσα από τα έργα αυτών των χαρτογράφων, αποκαλύπτεται ως τόπος διασταύρωσης γνώσεων, συμβολισμών και αυτοκρατορικών βλέψεων. Οι χάρτες του νησιού δεν είναι απλές γεωγραφικές απεικονίσεις, αλλά

τεκμήρια ενός κόσμου όπου η επιστήμη, η τέχνη και η πολιτική συνυπάρχουν. Κάθε χάρτης είναι και μια μαρτυρία για το πώς η Κρήτη, «η νήσος του Διός», συνέχισε να εμπνέει το βλέμμα της Ευρώπης ανά τους αιώνες.

Η συμπλήρωση της έκθεσης «Η Κρήτη στην Ιστορική Χαρτογραφία» είναι μια ιδιαίτερα, σημαντική διαδικασία και θα προσπαθήσουμε να συνεχίσουμε τον εμπλουτισμό της και στο μέλλον. Η προσπάθεια μας τα τελευταία χρόνια για τον συνεχή εμπλουτισμό των συλλογών μας και την καλύτερη δυνατή προβολή τους συνεχίζεται με κύριο γνώμονα την προάσπιση της πολιτισμικής και ναυτικής ιστορίας και κληρονομιάς του τόπου μας.

Βιβλιογραφία

1. Ζαχαράκης, Χρήστος Γ., “Κρήτης νήσου θέσις”, τέσσερις αιώνες έντυπης χαρτογραφίας της Κρήτης 1477-1800, Εκδόσεις Μικρός Ναυτίλος, Ηράκλειο 2004.
1. Συλλογικό, Candia, Creta, Κρήτη, ο χώρος και ο χρόνος 16ος - 18ος αιώνας, Μορφωτικό Ίδρυμα Εθνικής Τραπέζης, Αθήνα 2005.
2. Τόλιας, Γιώργος, Ιστορία της χαρτογραφίας του ελληνικού χώρου 1420-1800, χάρτες της συλλογής Μαργαρίτας Σαμούρκα, Εθνικό Ίδρυμα Ερευνών, Αθήνα 2008.
3. Τόλιας, Γιώργος, Οι Ελληνικοί ναυτικοί χάρτες, Πορτολάνοι 15ος-17ος αιώνας, συμβολή στη μεσογειακή χαρτογραφία των νεότερων χρόνων, Εκδόσεις Ολκός, Αθήνα 1999.
4. Τόλιας, Γιώργος, Τα νησολόγια, η μοναξιά και η συντροφιά των νησιών, Εκδόσεις Ολκός, Αθήνα 2002.
5. Basilicata, Francesco, Το Βασίλειο της Κρήτης, Cretae Regnum, Εκδόσεις “Μικρός Ναυτίλος”, Βικελαία Βιβλιοθήκη, Σύνδεσμος Τ.Ε.Δ.Κ. Κρήτης, Ηράκλειο 1994.

Υπόμνημα εικόνων

1. Γενική άποψη θεματικής συλλογής «Η Κρήτη στην Ιστορική Χαρτογραφία»
2. De Wit Frederik (1630-1706), Η Νήσος Κρήτη και οι οχυρώσεις της “Insula Candia ejusque fortification”, π. 1680, Χαλκογραφία χρωματισμένη με το χέρι, 52,5 × 61,5 εκ.
3. Seutter Matthäus (1678-1757), Το νησί της Κρήτης χωρισμένο σε τέσσερα μέρη και άποψη του Ηρακλείου “Candia”, 1740, Χαλκογραφία, 50 × 56 εκ.
4. Ortelius Abraham (1527-1598), Η Κρήτη, το νησί του μεγάλου Δία, βρίσκεται στο μέσο της θάλασσας “Creta, Iovis magni medio jacet insula ponto”, 1584, Χαλκογραφία, 35 × 47 εκ.
5. Boschini Marco (1602-1681), Τοπογραφικό σχέδιο των οχυρώσεων των Χανίων “Pianta della Canea”, 1651, Χαλκογραφία, 21 × 16,5 εκ.

30° ΣΥΝΕΔΡΙΟ ΕΝΩΣΗΣ ΝΑΥΤΙΚΩΝ ΜΟΥΣΕΙΩΝ ΜΕΣΟΓΕΙΟΥ, SANT FELIU DE GUÍXOLS ΚΑΙ L'ESCALA, ΙΣΠΑΝΙΑ 2025 -

31° ΣΥΝΕΔΡΙΟ ΕΝΩΣΗΣ ΝΑΥΤΙΚΩΝ ΜΟΥΣΕΙΩΝ ΜΕΣΟΓΕΙΟΥ, ΧΑΝΙΑ, ΕΛΛΑΔΑ 2026

Με μεγάλη χαρά και τιμή ο Πρόεδρος και μέλος του Δ/Σ του Ναυτικού Μουσείου Κρήτης συμμετείχαν στο 30ο Συνέδριο της Ένωσης Ναυτικών Μουσείων Μεσογείου, που πραγματοποιήθηκε στις 17-20 Σεπτεμβρίου 2025 στις πόλεις Sant Feliu de Guíxols και l'Escala στην Καταλονία της Ισπανίας.

Στο συνέδριο συμμετείχαν Ναυτικά Μουσεία από έντεκα (11) διαφορετικά κράτη της Μεσογείου με μοναδική συμμετοχή από την Ελλάδα του Ναυτικού Μουσείου Κρήτης. Με τη δεύτερη συμμετοχή του Μουσείου μας στα συνέδρια της Ένωσης ισχυροποιούνται και παγιώνονται δεσμοί συνεργασίας και φιλίας με όλα μέλη-μουσεία της Ένωσης, έχοντας ως αποτέλεσμα τη σύναψη νέων συνεργασιών στον χώρο της Μεσογείου.

Η παρουσίαση του Μουσείου μας στο συνέδριο την Παρασκευή 19 Σεπτεμβρίου αφορούσε τον Μινωικό Πολιτισμό και την κατασκευή του αντιπροσωπευτικού ομοιώματος πλοίου Μινωικής Περιόδου, που πραγματοποιήθηκε από το Μουσείο μας την περίοδο 2001-2004 και συμμετείχε στις

εναρκτήριες εκδηλώσεις των Ολυμπιακών Αγώνων 2004 στην Αθήνα.

Σε δεύτερο χρόνο μετά την παρουσίαση κατατέθηκε και παρουσιάστηκε η πρόταση μας για την διοργάνωση του 31ου Συνεδρίου της Ένωσης για το 2026 από το Ναυτικό Μουσείο Κρήτης στα Χανιά και με μεγάλης μας τιμή και χαρά η πρόταση, αυτή, έγινε καθολικά θετικά αποδεκτή.

Ξεκινάμε με πολύ όρεξη και συνέπεια, από τώρα την προετοιμασία, ώστε να οργανωθεί και να πραγματοποιηθεί το συνέδριο με τον καλύτερο δυνατό τρόπο και να επιτευχθεί η καλύτερη δυνατή προβολή της εθνικής μας ιστορίας, της ναυτικής μας παράδοσης και της τοπικής μας κουλτούρας.

Θα θέλαμε να ευχαριστήσουμε θερμά όλους τους συμμετέχοντες και τα μέλη-μουσεία της Ένωσης και, ιδιαίτερα, τα δύο μουσεία συνδιοργανωτές του συνεδρίου, το Museu d'Història de Sant Feliu de Guíxols στην πόλη Sant Feliu de Guíxols και το Museu de l'Anxova i de la Sal στην l'Escala.

ΜΑΝΟΥΣΟΣ ΠΟΛΛΑΚΗΣ: ΜΕ ΤΗ ΛΥΡΑ ΣΤΗΝ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΤΗΣ ΚΡΗΤΙΚΗΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ

Interview by Mary Rissakis

Ο Μανούσος Πολλάκης, μιλά στο Cretan Times για την αγάπη του για τη λύρα, τις μουσικές του επιρροές και τη βαθιά σύνδεσή του με την Κρήτη και την παράδοσή της.

Ποια είναι η καταγωγή σου;

Η καταγωγή μου από τη μεριά του πατέρα μου είναι από τον Αλικάμπο Αποκορώνου Χανίων, και από τη μεριά της μητέρας μου από τα Κεραμέ Αγίου Βασιλείου Ρεθύμνου.

Πόσο χρονών ήσουν όταν έπιασες το πρώτο σου μουσικό όργανο και ποιο ήταν αυτό;

Σε ηλικία 7 χρονών, το πρώτο όργανο που έπιασα στα χέρια μου ήταν μία λύρα του πατέρα μου, την οποία είχε αγοράσει για να μάθει εκείνος όταν ήταν μικρός, αλλά δεν τα κατάφερε ποτέ.

Είχες δασκάλους ή είσαι αυτοδίδακτος;

Η πρώτη μου δασκάλα ήταν η Ασπασία Παπαδάκη και αργότερα ο Ανδρέας Λιλικάκης. Μετά ασχολήθηκα μόνος μου και προσπάθησα να δώσω και το δικό μου χρώμα μέσα σε όλο αυτό.

Τι σε ώθησε να επιλέξεις το συγκεκριμένο μουσικό όργανο και γενικά να ασχοληθείς με την παράδοση;

Από πριν ξεκινήσω το δημοτικό σχολείο θυμάμαι τον εαυτό μου να μου αρέσει η λύρα. Οι γονείς μου ήταν πάντα άνθρωποι της παράδοσης. Πάντα βρισκόμασταν σε γλέντια και σε γάμους, οπότε δεν ήταν δύσκολο να αγαπήσω όλο αυτό το πράγμα που ονομάζουμε παράδοση.

Μόλις κυκλοφόρησες ένα νέο τραγούδι. Τι ήταν αυτό που σε ενέπνευσε να το γράψεις;

Ναι, το τελευταίο μου τραγούδι ονομάζεται «Οι άντρες του χωριού» και κυκλοφόρησε πριν λίγους μήνες. Ότι τραγούδια γράφω, είτε μουσική είτε στίχους, έχουν να κάνουν ξεκάθαρα με την Κρήτη, την ιδιοσυγκρασία μου σαν άνθρωπο και την παράδοσή μας.

Εκτός από μουσική γράφεις και στίχους;

Ναι, γράφω στίχους και μουσική από πολύ μικρή ηλικία. Στα 12–13 έγραψα το πρώτο μου τραγούδι. Μου αρέσει πάρα πολύ όταν γράφω μια μουσική να τη ντύνω με τα δικά μου λόγια.

Με ποιους καλλιτέχνες έχεις συνεργαστεί;

Μετά που απολύθηκα από τον στρατό συνεργάστηκα με αξιόλογους συναδέλφους και καλλιτέχνες παλαιότερους από μένα, όπως ο Γιάννης Κουμιανάκης και ο Γιώργος Κουκάκης, και αργότερα με πολλούς νέους συναδέλφους, όπως ο Γιώργος Χαλκιαδάκης, με τον οποίο συνεργαζόμαστε μέχρι και σήμερα.

Ποιους καλλιτέχνες θεωρείς πρότυπα στην καριέρα σου;

Μεγάλο πρότυπο για μένα και αιτία να μάθω λύρα ήταν ο Θανάσης Σκορδαλός.

Τι άλλα είδη μουσικής ακούς στον ελεύθερο σου χρόνο και ποια είναι η γνώμη σου για την ελληνική μουσική γενικότερα (πέρα από τα παραδοσιακά);

Οτιδήποτε είναι ελληνικό και παραδοσιακό μου αρέσει και το ακούω. Όλη η Ελλάδα βγάζει όμορφους ήχους και όμορφες μουσικές. Η άποψή μου για την ελληνική μουσική είναι ότι είναι μια εκφραστική και χορευτική μουσική, η οποία προσαρμόζεται ανάλογα με τις εποχές. Σε όλα βέβαια υπάρχει το καλό και το καλύτερο και όλα αυτά κάνουν τον κύκλο τους.

Σε ποιες πολιτείες, εκτός από την Κρήτη, έχεις εμφανιστεί;

Με έχουν τιμήσει με την πρόσκλησή τους σε διάφορα μέρη στην Κρήτη, στην Αθήνα και στην υπόλοιπη Ελλάδα. Επίσης εκτός Ελλάδας, στη Νέα Υόρκη, στην Ομόνοια, στο Κρητικό Σπίτι, παίξαμε με τον Ψαρογιώργη. Τα τελευταία χρόνια έχω βρεθεί αρκετές φορές στη Στοκχόλμη της Σουηδίας, στον ελληνικό σύλλογο.

Υπάρχει κάποιο μέρος που δεν έχεις εμφανιστεί ακόμη αλλά θα ήθελες πολύ;

Όπου βρίσκονται Κρητικοί με αξίες και ήθη, για εμένα είναι το ιδανικό μέρος να βρεθώ και να γλεντήσουμε παρέα. Ένα τέτοιο μέρος με τέτοιους ανθρώπους είναι η Αυστραλία και εύχομαι κάποια στιγμή στο μέλλον να γλεντήσουμε μαζί.

Αγαπημένο κομμάτι/ά που παίζεις πάντα στις ζωντανές σου εμφανίσεις;

Ο «Άνεμος» του Σκορδαλού είναι το αγαπημένο μου, και το «Μόνο εκείνος που αγαπά», πάλι του Σκορδαλού.

Ποια είναι η γνώμη σου για την ενασχόληση της νεολαίας με την παράδοση; Είσαι ευχαριστημένος με τη συμμετοχή των νέων μέχρι τώρα ή πιστεύεις ότι δεν αρκεί;

Δεν νομίζω να υπάρχει πουθενά αλλού στην Ελλάδα πιο ενεργή νεολαία από τη νεολαία της Κρήτης που να ασχολείται τόσο πολύ, έντονα και με πάθος με την τοπική μας παράδοση, τα ήθη και τα έθιμά μας. Θεωρώ ότι η Κρήτη και η νεολαία της, όπου κι αν βρίσκονται, εντός ή εκτός Κρήτης, κρατούν τον φάρο της παράδοσης αναμμένο.

Ποια θα ήταν η συμβουλή σου σε κάποιον που θέλει να ασχοληθεί με την παραδοσιακή μουσική;

Αν το θέλει και του αρέσει, να ασχοληθεί με σεβασμό στους παλαιότερους που μας παρέδωσαν αυτό που ονομάζουμε παράδοση. Και να κοιτάξει να αφήσει και αυτός κάτι, να συμβάλει σε αυτό για τη γενιά που θα έρθει μετά από εκείνον.

Πιστεύεις ότι το Ίντερνετ έχει κάνει καλό ως προς τη διάδοση της παραδοσιακής μουσικής ή την έχει επισκιάσει;

Το αν είναι κάτι καλό ή κακό εξαρτάται από το πώς το χρησιμοποιείς. Θεωρώ ότι σε μεγάλο ποσοστό το ίντερνετ έχει συμβάλει στη διάδοση και την επικοινωνία της παράδοσής μας.

Η μουσική σε έχει βοηθήσει στην προσωπική σου ζωή και στη διαμόρφωση του χαρακτήρα σου και, αν ναι, πώς;

Για κάποιον που παίζει μουσική όλα ξεκινούν και τελειώνουν με μουσική. Από το πρωί που θα ξυπνήσεις μέχρι το βράδυ ή το επόμενο πρωί που θα πας να ξεκουραστείς, όλη η μέρα σου έχει μέσα μουσική. Δεν γίνεται λοιπόν να μην με έχει επηρεάσει και εμένα, όπως και όλους τους συναδέλφους μου. Ότι συναισθήματα κι αν έχεις, θα τα εκφράσεις μέσα από τη μουσική σου. Ο χαρακτήρας σου ο ίδιος φαίνεται μέσα από τη μουσική σου. Δεν μπορώ να πω αν με έχει βοηθήσει ή όχι, σίγουρα όμως δεν θα μπορούσα να σκεφτώ ποτέ τον εαυτό μου να μην παίζει λύρα.

ΤΟ ΝΑΥΤΙΚΟ ΜΟΥΣΕΙΟ ΚΡΗΤΗΣ ΣΕ ΗΜΕΡΙΔΑ ΜΕ ΘΕΜΑ «Η ΖΩΝΤΑΝΗ ΚΛΗΡΟΝΟΜΙΑ ΤΗΣ ΞΥΛΟΝΑΥΠΗΓΙΚΗΣ ΤΕΧΝΗΣ: ΤΟ ΜΟΥΣΕΙΟ ΝΑΥΠΗΓΙΚΩΝ ΚΑΙ ΝΑΥΤΙΚΩΝ ΤΕΧΝΩΝ ΤΟΥ ΑΙΓΑΙΟΥ – ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ, ΣΤΟΧΟΙ, ΔΙΚΤΥΩΣΗ»

Το Σάββατο 11 Οκτωβρίου 2025 στο Μουσείο Ναυπηγικών και Ναυτικών Τεχνών του Αιγαίου στο Ηραίο της Σάμου πραγματοποιήθηκε μια εξαιρετική Ημερίδα με θέμα «Η Ζωντανή Κληρονομιά της Ξυλοναυπηγικής Τέχνης: Το Μουσείο Ναυπηγικών και Ναυτικών Τεχνών του Αιγαίου – Δραστηριότητες, Στόχοι, Δικτύωση».

Στην ημερίδα αυτή μετά από ανάλογη πρόσκληση συμμετείχε και το Μουσείο μας με τον Πρόεδρο και την Αναπλ. Γεν. Γραμματέα του Δ/Σ. Την ημερίδα συνδιοργάνωσε ο Δήμος Ανατολικής Σάμου και το Πνευματικό Ίδρυμα Σάμου «Νικόλαος Δημητρίου» σε συνεργασία με τη Διεύθυνση Νεότερης Πολιτιστικής Κληρονομιάς του Υπουργείου Πολιτισμού, το Τμήμα Μαθηματικών του Πανεπιστημίου Αιγαίου και τον Σύλλογο Φίλων του μουσείου.

Η δημιουργία της σχολής αυτής εκτιμάται ότι θα συνεισφέρει τόσο στην ανάπτυξη και την συνοχή

της Σάμου, αλλά και θα βοηθήσει τα μέγιστα στην επάνδρωση των υπάρχοντων καρνάγιων αλλά και στη δημιουργία νέων σε περιοχές, που έχουν πάψει να υπάρχουν, αλλά υπάρχει, ακόμα, έντονη ανάγκη ύπαρξής τους.

Αναπτύχθηκαν εξαιρετικές εισηγήσεις και έγιναν ενδιαφέρουσες παρεμβάσεις, συζητήσεις και προτάσεις. Οι συμμετέχοντες ξεπέρασαν τους εβδομήντα (70).

Η ημερίδα αυτή σηματοδότησε ένα νέο ξεκίνημα μιας ιδιαίτερης εποχής και θα ξαναφέρει στην επιφάνεια μία σπουδαία παραδοσιακή τέχνη, που θα στηρίζεται στους εμπειροτέχνες μαζί με τους νέους караβομαραγκούς.

Ιδιαίτερη έκπληξη ήταν και η άφιξη του Νέου Παραδοσιακού σκάφους του Μουσείου. Ένα εξαιρετικό Τσερνικοπέραμα με το όνομα «Μεταμόρφωση», το οποίο κατασκεύασε στην Πάτμο ο κ. Σώζων Καμίτσης με την ομάδα του (Patmos Marine).

Τέλος, προσφέρθηκε από πλευράς μας αναμνηστικός θυρεός του Μουσείου μας. Ευχόμαστε ούριους ανέμους στην πλήρη του Νέου Μουσείου και τη συνέχιση της προσπάθειας, που με αγάπη καταβάλλουν.

ΤΣΙΚΝΟΠΕΜΠΤΗ ΣΤΗΝ ΙΕΡΑ ΜΟΝΗ ΠΑΝΑΓΙΑΣ « ΑΞΙΟΝ ΕΣΤΙΝ »

Ο Αναστάσιος Μπαγουράκης από την Κρήτη

Όπως κάθε χρόνο, έτσι και φέτος γιορτάσαμε την Τσικνοπέμπτη στην Ιερά Μονή της Παναγίας Άξιον Εστίς στο Northcote, με φίλους και δικούς, γεμάτοι κέφι και όμορφη παρέα, κρατώντας ζωντανή μία από τις πιο αγαπημένες παραδόσεις της Ελλάδας.

Η μυρωδιά της τσίκνας, τα χαμόγελα και η συντροφικότητα μας έφεραν πιο κοντά και μας θύμισαν πως, όπου υπάρχουν Έλληνες, ζουν και οι παραδόσεις μας.

Φέτος είχαμε την ιδιαίτερη χαρά και τιμή να φιλοξενήσουμε τον Τάσσο Μπαγουράκη από την Κρήτη, ο οποίος ανέλαβε χρέη μάγειρα, ετοιμάζοντας τα αντικριστά και το Κρητικό πλάφι για πάνω από 500 καλεσμένους.

Αργότερα, έπιασε και τη λύρα, προσθέτοντας την καλλιτεχνική του πινελιά σε ένα πλούσιο κρητικό πρόγραμμα, συνοδευόμενος από τον Patrick Montgomery και τον Γιώργο Σεβαστάκη στα λαγούτα.

Το λαϊκό πρόγραμμα κάλυψε η ορχήστρα «Δυό Πατρίδες», ενώ στα ποντιακά τραγούδησε η Ομάδα «Νέος Πόντος».

Την εκδήλωση διοργάνωσε ο εφημέριος της Ενορίας Άξιον Εστίς, Αιδ. Πάτερ Φίλιππος Παπαγιανόπουλος, με την πολύτιμη βοήθεια δεκάδων εθελοντών της Φιλοπτώχου και της Ενορίας.

Την εκδήλωση τίμησαν με την παρουσία τους ο Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Δέρβης κ. Ιεζεκιήλ, ο Θεοφιλέστατος Επίσκοπος Χώρας κ. Ευμένιος και πολλοί Κληρικοί της Μελβούρνης.

Μία αξέχαστη βραδιά, γεμάτη κέφι, μουσική, γεύσεις και παράδοση!

Καλη Σαρακοστή σε όλους!

Αντώνης Τσουρδαλάκης

Η ΕΙΚΟΝΑ ΤΟΥ ΑΓΙΟΥ ΝΙΚΗΦΟΡΟΥ ΦΩΚΑ ΣΤΗΝ ΜΕΛΒΟΥΡΝΗ ΣΤΗΝ ΕΝΟΡΙΑ ΤΗΣ ΑΓ. ΑΙΚΑΤΕΡΙΝΗΣ ΠΑΡΟΥΣΙΑ ΤΟΥ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΗ ΝΕΑΣ ΖΗΛΑΝΔΙΑΣ Κ. ΜΥΡΩΝ.

Στις 11 Δεκεμβρίου, η Αγία μας Εκκλησία τίμησε με ευλάβεια και ιδιαίτερη τιμή τη μνήμη του Αγίου Νικηφόρου Φωκά, του γενναίου αυτοκράτορα του Βυζαντίου, στρατηγού απaráμιλλης ανδρείας και ομολογητή της Ορθοδόξου Πίστεως. Ο Άγιος Νικηφόρος Φωκάς υπήρξε φωτεινό παράδειγμα ηγεμόνα, ο οποίος συνέδεσε την πολιτική και στρατιωτική του δράση με την ταπείνωση, τη σοφία και την απόλυτη αφοσίωση στον Θεό και στο Γένος, αφήνοντας ανεξίτηλο αποτύπωμα στην ιστορία της Ρωμοσύνης. Η ζωή, οι αγώνες και το μαρτύριό του μαρτυρούν ότι η αληθινή δύναμη πηγάζει από την πίστη, την αυτοθυσία και την αγάπη προς την Πατρίδα.

Ιδιαίτερη ευλογία αποτέλεσε για τον Ελληνισμό της Μελβούρνης η δυνατότητα να προσκυνήσει την ιερά εικόνα του Αγίου, η οποία τοποθετήθηκε μόνιμα στην ενορία της Αγίας Αικατερίνης στο Malvern, με τις ευλογίες του Σεβασμιωτάτου Αρχιεπισκόπου Αυστραλίας κ. Μακαρίου, την Κυριακή 14 Δεκεμβρίου, κατόπιν και της παροτρύνσεως του Θεοφιλεστάτου Επισκόπου Μελβούρνης κ. Κυριακού.

Κατά το πέρας της Αρχιερατικής Θείας Λειτουργίας, πραγματοποιήθηκε λιτανεία της ιεράς εικόνας στον περίβολο του ναού από τον Σεβασμιώτατο Μητροπολίτη Νέας Ζηλανδίας κ. Μύρωνα, συνοδευόμενο από τον εφημέριο της ενορίας, Αιδεσιμότατο Πρωτοπρεσβύτερο π. Γεώργιο Αδαμάκη, με τη συνδρομή του Αιδεσιμότατου π. Γεωργίου Βριώνη. Ακολούθως τελέστηκε αγιασμός της εικόνας και στη συνέχεια οι πιστοί είχαν την ευκαιρία να την προσκυνήσουν με κατάνυξη και ευλάβεια. Την τελετή λάμπρυναν με την παρουσία τους η Νεολαία και τα παιδιά της Παγκρήτιας Ένωσης Μελβούρνης, ενδεδυμένα με παραδοσιακές κρητικές φορεσιές.

Στον λόγο του, ο Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Νέας Ζηλανδίας κ. Μύρων αναφέρθηκε στη θυσία και στη σπουδαία συμβολή του Αγίου Νικηφόρου Φωκά, με ιδιαίτερη έμφαση στους απελευθερωτικούς αγώνες της Κρήτης από τους Σαρακηνούς, υπογραμμίζοντας τη μετάβασή του από τον ρόλο του στρατιωτικού ηγέτη στην αγιότητα. Ο π. Γεώργιος Αδαμάκης ευχαρίστησε θερμά τον Σεβασμιώτατο Μητροπολίτη για την τιμητική παρουσία του, καθώς και όλους όσους συνέβαλαν στην επιτυχή πραγματοποίηση της εκκλησιαστικής αυτής εκδηλώσεως.

Αξίζει να σημειωθεί ότι η ιερά εικόνα του Αγίου Νικηφόρου Φωκά προσφέρθηκε επίσημα ως δώρο στην Παγκρήτια Ένωση Μελβούρνης από τον Λαογραφικό Όμιλο «Κουρήτες», με αρχηγό τον κ. Μανώλη Παττακό, το έτος 2016, στο πλαίσιο των επετειακών εκδηλώσεων για τα 150 χρόνια από το Ολοκαύτωμα της Ιεράς Μονής Αρκαδίου, αποτελώντας διαχρονικό σύμβολο πίστης, θυσίας και ιστορικής μνήμης.

Αντώνης Τσουρδαλάκης

TASTE OF CRETE CUISINE NIGHT WITH TASOS BAGOURAKIS

On Saturday 7 February, the Cretan Association of Sydney and New South Wales hosted its "Taste of Crete" Cuisine Night, a special evening celebrating the rich culinary heritage of Crete, brought to life by visiting chef Tasos Bagourakis.

The event was held at the Pontian Society of Panagia Soumela Hall in Hurlstone Park and was attended by over 100 members and friends of the Association. Also in attendance was Very Reverend Archimandrite Fr Eirinaios Trialonakis of the Parish of St Nicholas, Marrickville, whose presence added to the significance of the occasion.

Guests enjoyed a carefully curated menu of authentic Cretan dishes, thoughtfully prepared and elevated with Chef Bagourakis' personal style and creative flair, offering a genuine taste of Crete's renowned culinary traditions.

Vice President Ari Paraskakis served as Master of Ceremonies and warmly welcomed guests, while President Terry Saviolakis also addressed attendees and formally opened the evening, acknowledging the importance of such events in preserving and celebrating Cretan culture within the community. The atmosphere was further enriched by live traditional Cretan music by Iho Nyx, creating an authentic and vibrant ambiance as guests enjoyed premium Cretan wines by Alexakis and Karavitakis, along with traditional rakomelo.

During the evening, MC Ari Paraskakis hosted a Q&A session with Chef Bagourakis, engaging him in conversation about the evening's menu, his background as both a chef and accomplished musician, and his culinary journey from Crete to international recognition.

In recognition of his visit and outstanding contribution, Chef Tasos Bagourakis was presented with a commemorative engraved platter and gift on behalf of the Association. Frank and Gina Mamasioulas of Greek Generation Gourmet Group were also presented with an engraved platter in appreciation of their invaluable support in sourcing ingredients, assisting with preparation, and contributing to the organisation of the event.

Later in the evening, Chef Bagourakis delighted guests further by performing on the Cretan lyra alongside the musicians of Iho Nyx, showcasing his remarkable musical talent. Guests then took to the dance floor and celebrated into the early hours, in a joyful expression of Cretan culture, music, and hospitality.

CRETAN FEDERATION OF
AUSTRALIA & NEW ZEALAND